

Jak prowadzić ćwiczenia logopedyczne w domu?

TYGODNIOWY PLAN ĆWICZEŃ WSPOMAGAJĄCYCH PRAWIDŁOWĄ ARTYKULACJĘ

PONIEDZIAŁEK/CZWARTEK	<ul style="list-style-type: none">- parskanie x 15- kląskanie:<ul style="list-style-type: none">wolno x 15szybko x 15- usta zamknięte – dzióbek i szeroki uśmiech x 15- szerokie otwieranie i zamykanie buzi x 15- rybka x 15- kółeczka językiem w buzi x 15- „mycie” ząbków językiem x 16 (po 8 góra i dół)- wypychanie języka do prawego i lewego policzka x 16- stukanie językiem o podniebienie x 15- „mycie” językiem podniebienia – z przodu głęboko w tył x15
WTOREK/PIĄTEK	<ul style="list-style-type: none">- parskanie x 15- kląskanie:<ul style="list-style-type: none">wolno x 15szybko x 15- usta zamknięte – dzióbek i szeroki uśmiech x 15- szerokie otwieranie i zamykanie buzi x 15- rybka x 15- dotykanie językiem wewnętrznej strony ząbków – naprzemiennie góra – dół x 15- ruchy językiem góra do podniebienia – dół x 15- szybkie mówienie la la la do wyczerpania powietrza x 5- wypychanie języka do tyłu w stronę gardła x 15- „ taniec” języka po całej jamie ustnej ok 15 sekund
ŚRODA	<ul style="list-style-type: none">- parskanie x 15- kląskanie:<ul style="list-style-type: none">wolno x 15szybko x 15- usta zamknięte – dzióbek i szeroki uśmiech x 15- szerokie otwieranie i zamykanie buzi x 15- rybka x 15- kółeczka językiem w buzi x 15- „mycie” językiem podniebienia – z przodu głęboko w tył x15- przesadna artykulacja samogłosek [a, o, e, i, u, y] x5 każda- syczenie węża – do wyczerpania powietrza x 5

ZABAWY SŁUCHOWE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ MOWY

„Detektyw Uważne Uszko”

Szukanie ukrytego w pomieszczeniu przedmiotu wydającego dźwięki (np. budzika).

„Zrób tak, jak ja”

Dziecko zamyka oczy, zapamiętuje i odtwarza sekwencję dźwięków zaprezentowaną przez Rodzica (klaskanie/tupanie/gwizdanie).

Rozpoznawanie instrumentów

Prezentujemy dźwięki kilku instrumentów. Następnie dziecko się odwraca, a rodzic gra na wybranym instrumencie. Dziecko stara się rozpoznać dźwięk.

Odtwarzanie rytmów

Rodzic prezentuje sekwencję dźwięków zagranych na jednym instrumencie, np. różniących się szybkością uderzeń. Zadaniem dziecka jest zagranie na instrumencie w ten sam sposób.

Memory dźwiękowe

Przygotowujemy jednakowe, nieprzezroczyste pudełka w liczbie parzystej. Napełniamy po dwa różnymi przedmiotami i zamykamy. Robimy rozsypkę i próbujemy odszukać te, które przy potrząsaniu wydają taki sam dźwięk – są wypełnione tym samym (groch/fasola/kasza/monety itp.).

Zaklinacz węży

Rozpoznawanie kierunku i odległości dźwięku. Zawijamy dziecku oczy, dorosły gra na instrumencie, np. bębenku i porusza się po pomieszczeniu. Zadaniem dziecka jest podążanie za źródłem dźwięku.

**SCHEMAT UTRWALANIA PRAWIDŁOWEJ WYMOWY GŁOSEK NA
PRZYKŁADZIE GŁOSKI „Ś”**

Analogiczny schemat utrwalania zastosuj do innych głosek, które ćwiczysz Twoje dziecko.

Ćwiczenia dotyczące utrwalania głoski wymagają określonej kolejności działań. Każdy ćwiczony dźwięk musi przejść przez pewne etapy. W niniejszej pracy terapia dotyczy już utrwalania wywołanego w izolacji dźwięku ś. Jednakże i te działania wymagają przestrzegania określonego schematu:

1. utrwalenie głoski w sylabach;
2. połączenie głoski z samogłoską na początku wyrazu, w środku i na końcu, dalej ze spółgłoskami, także w nagłosie, śródgłosie i wygłosie;
3. utrwalenie głoski w zdaniach, wierszach, mowie spontanicznej.

Zasada utrwalania dyktuje konieczność powtarzania zdobytych umiejętności tak długo, aż doprowadzi się do nawyku. Nie wystarczy więc wywołać daną głoskę i poprzestać na tym, że dziecko potrafi ją prawidłowo powtórzyć. Musimy tę głoskę ćwiczyć w różnych układach i kontekstach, utrvalać poprzez opowiadanie ilustracji, recytowanie wierszy, a przede wszystkim w mowie spontanicznej, niekontrolowanej.

1. Utrwalanie głoski w izolacji

Wymowa tylko głoski, np. naśladowanie odgłosu lania wody z węża ogrodowego – mów długo „śśśś...” lub rysuj kreskę wzdłuż całej długości kartki i mów w tym czasie długo „śśśśś...”

2. Utrwalanie głoski w sylabach

sia, sio, sie, siu, si

asia, asio, asie, asiu, si

osia, osio, osie, osiu, osi

esia, esio, esie, esiu, esi

usia, usio, usie, usiu, usi

ysia, ysio, ysie, ysiu, ysi aś, oś, eś, uś, yś

3. Utrwalanie głoski na początku wyrazów łatwych(w sąsiedztwie samogłosek)
siano , siatka , siodło , sierp , siedem , siniak , sito
4. Utrwalanie głoski w środku wyrazów łatwych (w sąsiedztwie samogłosek)
nasiona , gosposia , mamusia , jesień , sąsiad
5. Utrwalanie głoski na końcu wyrazów łatwych(w sąsiedztwie samogłosek)
oś , coś , ktoś , struś , tatuś , łoś , wieś , miś , ptyś , ryś
6. Utrwalanie głoski na początku wyrazów trudnych (w sąsiedztwie samogłosek i spółgłosek)
ślimak, śnieg, świerk, świder, śruba, świnka, śmigło, ślub, śmigłowiec, śpiwór, śrubokręt, śniadanie, śmietnik, śmietana.
7. Utrwalanie głoski w środku wyrazów trudnych (w sąsiedztwie samogłosek i spółgłosek)
oś , coś , ktoś , struś , tatuś , łoś , wieś , miś , ptyś , ryś
8. Utrwalanie głoski na końcu wyrazów trudnych (w sąsiedztwie samogłosek i spółgłosek)
Brak propozycji dla głoski „ś”.
9. Utrwalanie głoski w zwrotach dwuwyrazowych
ślady ślimaka świeże siano siedem ,śledzi śliczna sikorka śpioch śpi śpiew śpiewaka
światło świetlówki świetne śniadanie, silny siwek
10. Utrwalanie głoski w zdaniach
Jasio niesie książki. Na ścianie wisi siatka. Na świerku siedzą sikorki. Mamusia przesiewa mąkę. itp.
11. Utrwalanie głoski w mowie kontrolowanej
Czytanie tekstów, wierszyków lub powtarzanie:
„Pod świerkiem w zieleni
śpi śpioch na ziemi
i śni o jesieni.”
12. Utrwalanie głoski w mowie spontanicznej
W zagadkach, samodzielnym opowiadaniu, codziennej wymowie.

1. Co to za naczynie co ma dno dziurawe? Gdy kluski gotuje do niego wyjmuje. (SITO)
2. Kształtów ma tysiące, choć kolor ich jeden. Kiedy mróz na dworze, spadają na Ciebie. (ŚNIEŻKI)
3. Gruba, ciężka drukiem zapisana. (KSIĄŻKA)

PAMIĘTAJ! Głoski dźwięczne nie występują w wymowie na końcu wyrazów!
Nie każda głoska będzie występowała w każdej pozycji w wyrazie według powyższego schematu.

Pomocne adresy/publikacje/materiały:

1. Materiały do terapii w domu:
 - a. <http://www.brzeczychrzaszcz.pl/>
 - b. <https://www.logotorpeda.com/>
 - c. <https://domologo.pl/>
 - d. <https://www.printoteka.pl/pl/start>
 - e. <https://afast.pl/>
 - f. <https://epzedszkolaki.pl/spe/wspomaganie-rozwoju-mowy>
 - g. <http://www.ortografka.pl/>
 - h. <https://czytamipisze.pl/>
2. Portale z grami edukacyjnymi on-line
 - a. <http://blog.mimowa.pl/index.php/wady-wymowy-harmonogram-cwiczen/> - strona zawiera schematy terapii i ćwiczenia on-line do podstawowych zaburzeń artykulacyjnych
 - b. <http://ktotomowi.pl/gry>
 - c. <http://www.krainadzwiekow.pl/pl/site/glowna>
 - d. <http://www.yummy.pl/>
 - e. <http://www.superbelfrzy.edu.pl/tag/gry-logopedyczne/>
 - f. <http://pisupisu.pl/przedszkole/owoce>
 - g. <https://www.miniminiplus.pl/rybka-minimini/gry/roznice>

3. Poradniki:

- a. <http://osrodekpzg.pl/poradniki/>
- b. <https://fdds.pl/>

4. Pomoce logopedyczne do zakupu:

- a. <https://harmonia.edu.pl/pl/c/%E2%80%A2-LOGOPEDIA/56>
- b. <https://www.komlogo.pl/index.php/kategorie/logopedia>
- c. <https://sklep.centrummetodykrakowskiej.pl/>
- d. https://aros.pl/szukaj/logopedia/0?wyczysc_filtry=1&sortuj_wedlug=0

Zebrały:

mgr M. Kisielewska, K. Żuchowska – Heyka, mgr. Anna Olszewska – Stępień, PPP Sopot